

Bogu na čast,

GASILEC

bližnjemu na pomoč!

Izdaja odbor deželne zveze kranjskih gasilnih društev. — Urejuje tajnik **Fran Ks. Trošt** na Igu pri Ljubljani. — List izhaja poljubno po potrebi v nedoločnem času, vendar vsaj štirikrat na leto, in ga dobivajo člani zveze brezplačno. Oznaniła stancjo cela stran: 37 K 60 h, 1/2 strani 18 K 80 h, 1/4 strani 9 K 40 h, 1/8 strani 4 K 70 h, pri večkratnem natisu primeren popust.

† Dr. Ljudevit Cwiklicer.

V ponedeljek dne 15. avgusta 1910, sem zagledal dobroljnega starčka v gasilskem kroju, ki mi je šel nasproti in mi radostno podal desnico, pozdravivši me na naših slovenskih tleh v beli Ljubljani. Vtripnilo mi je na toli ljudomilosti srce veselja, da zopet vidim prvega starosta slovanske gasilske zveze, ki je pa prišel nenaznanjen in nepričakovano v krog gasilcev iz daljnega Dobromila v Galiciji, zakaj on se je čutil najbolj srečnega v krogu svojih bratov gasilcev, kakor naš očka Doberlet. In ta dobri mož, ta vneta gasilec ni več med živimi, umrl je dne 7. decembra 1911 v Krakovu in bil dne 10. decembra ob velikanski udeležbi pokopan.

Cwiklicer je pristopil v krog gasilcev kot akademik leta 1866 v Krakovem in dosegel čast stotnika. Dopršivši študije postal je doktor medicine, je bil načelnik gasilnega društva v Podhajcach, na to v Dobromilu, bil je ravnatelj deželne gasilske zveze, načelnik župe premyšelske, mnogoletni odbornik deželne gasilske zveze, in član tehnične komisije. Ustanovil je več gasilnih društev in deloval sploh v prosep gasilstvu.

Leta 1903 27. julija je bil izvoljen na gasilskem shodu v Bohniji za prvega starosta slovanske gasilske zveze in kot tak predsedoval je I slovanskemu gasilskemu shodu v

Pragi dne 15. avgusta 1903. Vnet Slovan Poljak dober govornik, se je veselil, da smo se Slovani medsebojno dobro sporazumeli, veselil se je slovanskega gasilskega shoda, ki je imel biti 1. 1906 v Krakovu. S prijateljem dr. Miczińskim sta bila sestavila program in imela pripravljana dela — ker je bil shod štiri tedne pred vršitvijo odpovedan, vršil se je le gasilski občni zbor.

Ljubil si svoj slovanski rod, prijatelj Cwiklicer, kakor malokdo, a nad vse ti je bilo gasilstvo, v katerem si osivel. Proslavljali so razni govorniki na grobu Tvojem Tvoja dela, ki se jih bodo naši zanamci še spominjali.

Spavaj sladko v rodni zemlji, rodnega svojega mesta, v katero si dospel dva tedna pred svojo smrtjo. Blagor in pokoj ti!

Trošt.

Automobilne motorne brizgalne.

Že več časa se bje boj med bencinovo in električno močjo. Bje se boj za prednjaštvo gonilne moči v gasilstvu. Bencinov motor si je v kratkem času pridobil kot prometno sredstvo odlično stopnjo, vendar gasilstvu ni zadovoljil; in sicer zaradi nezanesljivosti, ker se je večkrat pripetilo, ko se je hotelo na požarišče odpeljati, da je motor odpovedal tedaj, ko se je bilo treba odpeljati na požarišče, s čimer se je izgubilo mnogo časa, in so gasilci prišli prepozno ali pa jih sploh ni bilo na požarišče.

Zato je marsikatera požarna bramba, ki je uvedla bencinov motor, ga zopet opustila. Med temi je bila celo ona v Parizu, ki se je dolgo časa v nemala za bencinove avtomobile, in napravljala z njimi drage poskuse, a jih je slednjič zopet odstranila.

Bencinovim motorjem so sledili elektromobili, ki jih je gonila električna sila, ki se pa spočetka tudi niso obnesli. Tako so v Hamburgu prvi odklonili elektromobile; tudi v Hanovru niso bili zadovoljni z njimi.

Pri obeh prometnih pomočkih so bile potrebne poprave in dopolnila, preustroj vseh delov. Očividno je, da so tukaj delovali najboljši strokovnjaki, zakaj skoro vsa, posebno pa poklicna gasilna društva so bila v zadnjem desetletju nestrpna za avtomobile, ki nudijo po svoji hitrosti neprecenljive prednosti, glede reševanja pri požarih in tudi glede cmejevanja ognja.

Po naporu strokovnjakov sta se obe prometni sredstvi popolnili in prav je, da se seznanimo s temi stroji.

Dozdeva se, da bo elektromotor bencinovega izpodrinil, ker ta ne more dokazati popolne zanesljivosti, dasi trdijo njega izdelovatelji nasprotno. Praktično se je že pri prvih trdkah dokazala nezanesljivost. Izdelovatelji ne morejo podati poročstva za pravi tek bencinovih motorjev.

Elektromobil je zmagal in že danes opremljajo gasilstvo skoro v vs-h večjih mestih Evrope z gasilskimi elektromobili. — V zadnjem času sta si omislili še mesti Amsterdam in London, ki sta imeli že 15 bencinovih motorjev, elektromotorjev.

Edino Parižani ne soglašajo z drugimi mesti. Uvedli so elektromobile, v zadnjem času pa jih odstranili in zopet uvedli bencinove motorje. Delovanje najnovejših strojev ni do sedaj znano. — Lahko pravimo, da je tu odločevalo dopadajenje odločilnih gasilskih krogov v Parizu — zakaj splošno mnenje in sklepi odličnih strokovnjakov so vendar važnejši, kakor osumljeni glas Parižanov.

Da se odstranitev bencinovitih motorjev ublaži, so njih izdelovalci prišli z novo idejo, da so namreč bencinov avtomobil združili s sesalko, in tako napravili avtomobilno brizgalnico. Ta misel sicer ni nova ali se je izborna obnesla posebno s tem, ker je na sprednjem vozu bencinov motor prirejen, ki oskrbuje prevoz aparata. Če se motor iz prednjega voza razstavi in ga brizgalna uporabi, nastane tako avtomobilna brizga, za katero pristojna hitro idoča pumpa.

Med te spadajo takomenovane centrifugalne in rotacijske brizge, katerih opis sledi.

Prva je konstruirala avtomobilno-brizgalno tvrdka C. Metz v Heidelbergu že pred nekaj leti.

Leta 1907 je ta tvrdka napravila avtomobilno brizgo z bencinovitim motorjem, ki jo vidimo v prerezu na podobi 1; podoba 2 kaže to brizgo od zgoraj. Stroj sestoji iz četerovaljnatega bencin-motorja od 35 do 40 HP, ki je prirejen po dolžini na vozu. Moč voza se prenaša s pomočjo spreminjaka na zadnji del, ki se z njim voz premika. Med prvimi in zadnjimi kolesi je spreminjak, s katerim se uravnava hitrost vožnje. Nad spreminjakom je spojina, s katero se motor z zadnjih koles prenese na centrifugalno sesalko, ki se nahaja sredi voza.

Automobilna bencin-centrifugalna brizgalna gasilstva v Frankobrodu n/M.

Nad brizgo je okrogel rezervar, s potrebnimi pripomočki, ki je istočasno brizga z ogljenčevo kislino, in je s sesalnimi cevmi opremljena; iz tega rezervara se lahko centrifugalna brizga z vodo poplavi, da se omogoči črpanje. Ako se uporabi plinasto brizgalno, se spojina v centrifugalno brizgo prekine. V vodohramu (rezervaru) je do 500 litrov vode.

Na obeh straneh vodohrama je 11 sedežev za moštvo in nad temi na močni podlagi pripravi prostor za lestvo. Na zadnjem koncu voza je motovilo za 200 m cevi.

Težkoče provzročajo ohlajenje bencinovega motorja; pri vožnji je to mogoče s preprosto pripravo, kjer nastali preprih vodo dovolj ohlaja. Če pa motor stoji in je moč prenešana na brizgo, se ne more doseči dovolj ohlajenja. Pipa za izpuščanje vode v motor je z vodom, ki prenaša silo na brizgo spojena; ohlajenje se vrši le tedaj, ako brizga deluje.

Delovanje stroja je pri ustniku 20 mm 45 do 50 m curkove dolžine.

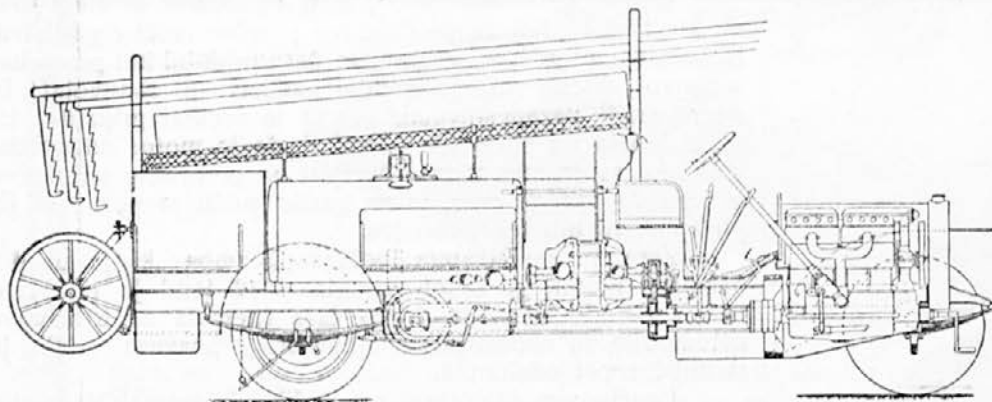
Brizga ima vakuumeter, da se pritisk in črpanje, s kojim se dela, meri.

Na vozu so hidrantni nastavki z vsemi pritisklinami, dalje lekarna in male rešilne priprave, tako da je ta voz popoln za prvo pomoč.

Najnovejši stroj te vrste je avtomobilna brizgalna mestnega gasilstva v Frankobrodu na Meni.

To je popolni brizgalni voz z močnim gonilnim strojem. — Gasilski ravnatelj v Frankobrodu je stvaritelj te naprave, h kateri so prispevale s svojimi izdelki najuglednejše tvrdke. Bencinov motor je dobavila največja tvrdka Evrope Deymler, in sicer je to četerovaljni motor z 42 do 44 HP. Ta motor je na sprednjem delu voza nad kolesi primerno opremljen in se čudovito z vodo ohlaja.

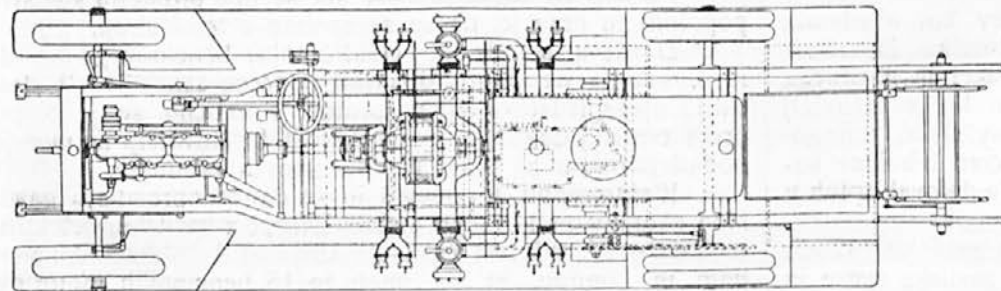
Dostopen je po odstranjenju vidne omarice. Za strojem je sedež šoferja, dveh šaržev in za temi podolž 8 do 10 sedežev za moštvo. V sprednjem delu je omara za spravo orodja, rešilnih priprav in lekarn; na zadnjem delu voza je motovilo za 200 m cevi. Zadnji kolesi sta posebno močni, a vsa imajo polne gumaste obroče. Blatni ščitki, ki pokrivajo kolesa, so posebno široki, stopnične deske so prevlečene z linolejem.

Automobilna bencin-centrifugalna brizgalna gasilstva v Frankobrodu n/M.

Centrifugalna je dostopna obojestransko, tako, da se rabi na obeh straneh za črpati in brizgati; opremljena je z dvojnatim iztokom.

Motor napravi v minuti 900 do 1200 vrtljajev, brzina vožnje je 30 km na uro. Centrifugalna brizga napravi 1800 do 2000 vrtljajev v minuti in rabi za to 15 do 20 HP. in doseže pritisk 6 do 10 atmosfer ter daje v minuti 600 do 800 litrov vode.

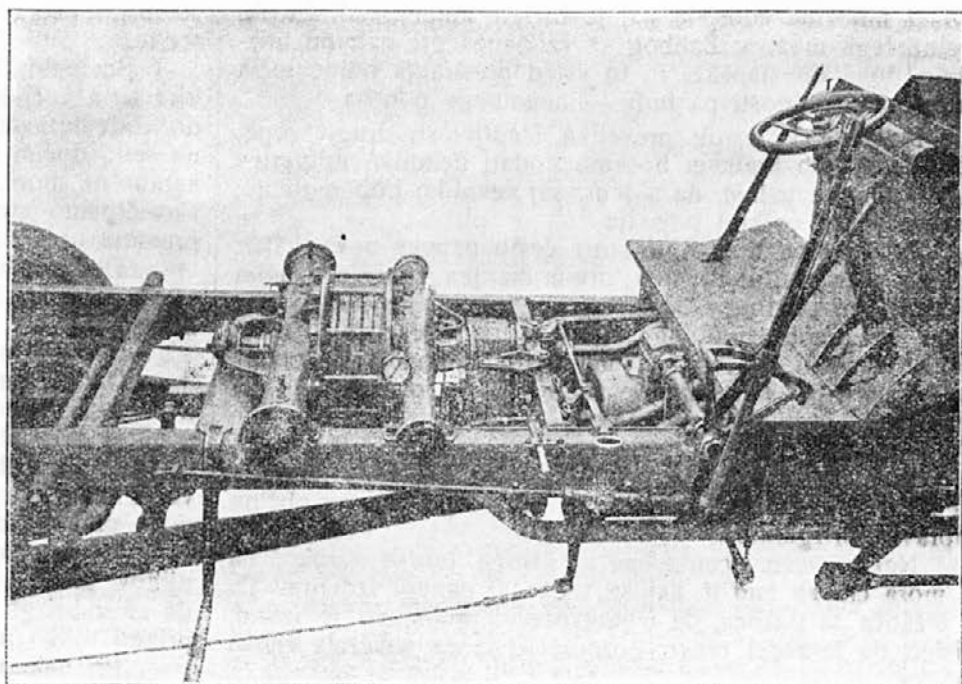

Automobilna bencin-centrifugalna brizgalna gasilstva v Frankobrodu n/M.

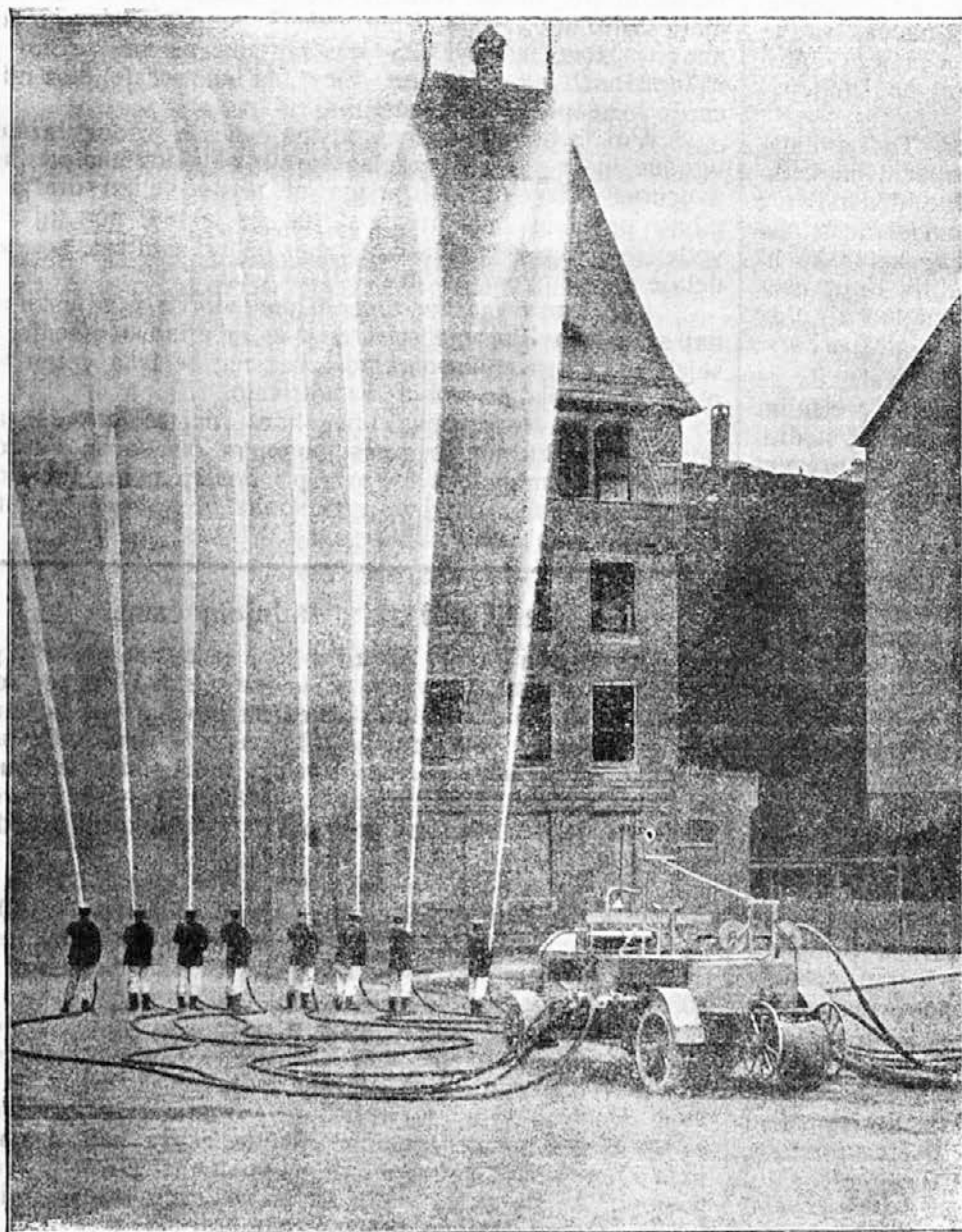
Brizga je sredi voza, centrifugalna brizga iz tvornice G Schiele v Frankobrodu, ki daje pri 10 atmosf. 1000 litrov vode. Čim manjši je pritisk, toliko večja dobava vode, kar je posebnost centrifugalne brizge. — Največja možnost je pri 5 atmosf. 2000 l vode. Ker deluje brizga pri različnem pritisku različno, je tudi curkova dolžina odvisna od množine vode. Nepobitno je, da je brizgalna imela najboljši uspeh. Ali doseči je le 10 atmosf. pritisk, če je večji pritisk, prestane delovanje brizge in se z njo ne more delati.

Ta brizga je posebno uporabna pri velikem požaru in da je v bližini dovolj vode, kakor na obali morja ali kjer so velike reke ali vodovodi prve vrste. Ako je pa uporabiti več stotin metrov cevi, pri vzdigajočem se podnožju ne bode služila brizgalna, ker je pritisk čez 10 atmosfer.

Gasilstvo v Frankobrodu je uvažalo vse nedostatke pri vseh preskušnjah stroja. Da je dokazalo, kako množino mogočnih curkov ta brizga v veliko daljavo meče, se je le en del cevi naravnost od stroja uporabljalo. Vsled velike množine vode se je pokazala prednost tega stroja z najboljšim uspehom.

Pogled brizgalne v sredini voza.

Delovanje z 8 curki.

Centrifugalna brizga, ki je nameščena v sredini voza, se s pomočjo voda, ki je spojen s prevodnim kolesom, ki služi za premik avtomobila, spravi v tek, ker se prenese moč motorja na brizgo. Ker je od obeh strani dostopna, ni treba voza obračati.

V zadnjem delu voza je vodohran za 300 litrov vode, da se brizga poplavi in pripravi v tek.

Ta stroj je bil raznoliko preskušen, in sicer spojen s hydrantom je deloval na osem cevi z 10 mm ustniki in dosegel pri 6 atmosferah pritiska 25 m curkove daljave. Delovalo se je z brizgalno naravnost iz reke Mene pri navpični globini 6 m dvomlazno s 30 mm ustniki in doseglo 50 m curkove daljave. Največja uporabna množina vode je bila 2000 litrov v minuti.

Motor je deloval nepretrgoma dve uri brez vsake hibe; njega največja delavnost je 44 HP. in napravi v minuti 1000 vrtljajev. Največja hitrost je 30 km v minuti.

Popolni stroj napravi mogočen utisk, zakaj težak je s pripadki do 5000 kg.

Parizko poklicno gasilstvo je napravilo slične kombinacije, namreč od tvrdke Fr. Heide. Delovanje stroja je enako Frankobrodskemu. Obojestransko se hvali te bencinove motorje, ker služijo kot parna brizga, kot voz za orodje in celo kot brizga z ogljikovo kislino. Vprašanje je le, ako bo bencinov motor v sedanjem izboljšanim stanju zanesljivejše deloval, kot do sedaj in bo stalno odgovarjal nalogi, ki jo vanj stavi gasilstvo.

Migljaji pri nakupu brizgalnic.

Dejstvo je, ki se ne da oporekati, da vzlic velikim stroškom, ki jih je imelo gasilno društvo oziroma občina za gasilstvo, nima pripravne brizgalnice. In vendar je brizgalnica najpoglavitejše orodje gasilcev, ker od brizgalne ni samo

odvisna množina vode, ki naj jo brizga, ampak tudi število jo služočega moštva. Žalibog se še danes pri nakupu brizgalnic dogajajo napake, in to vsled preziranja odločujočih faktorjev, nevednosti pa tudi — neumnega ponosa.

Marsikje je vzrok prevelika štedljivost, drugje zopet prevzetnost. Ob kratkem hočemo podati nekoliko migljajev pri nakupu brizgalnic, da s tem vsaj nekoliko odpomoremo, kesanju, ki se večkrat pojavlja.

Pri nakupu brizgalnic store čisto napake nova, kakor tudi že stara gasilna društva; prvim manjka izkušnje, drugim je iskati vzroka drugje. Vprašanje o nakupu ne pride v razgovor pri zborovanjih in načelniki ne obrazložijo tukaj svojih izkušenj, ki so se jim nudile. Kako prav je sedaj, ko so tudi pri nas okrajne zveze, da se to vprašanje pri skupščinah razmotriva, posebno, kjer se ustanove tehnične komisije.

Prvo, kar je pri nakupu brizgalnice natančno preudariti in se razgovoriti, je izbira za društvo, kakor za občino pripravne brizgalnice.

Naj se vzame cenik ene ali druge tvrdke v roko, pa se mora človek čuditi, kaj se vse v tej panogi izdeluje. Tu je težkoča za gasilca, da izbere pravo. Marsikdo je izbral, misleč, da je zadel pravo, pozneje se je pa pokazala velika napaka.

Vsaka brizgalnica ima svoje prednosti in svoje hibe. Ako je brizga pripravna za ta ali oni kraj, ni še to pravec, da bi bila dobra tudi za sosesčino, ker so tam drugačne razmere. Ni vse eno, če ima društvo dvo- ali štirikolesno, vozno ali snemalno brizgalnico, ali je tu eno- ali dvocevna, velika ali mala: tu se mora ozirati na moč društva, vodne razmere, lego kraja, komunikacije s sosednimi kraji itd. Ako vse to ne upoštevamo ali le deloma, večkrat ne izberemo prav.

„Denar je vladar sveta“ pravi pregovor. Tudi pri nakupu brizge pridejo te besede, se ve v drugačni meri, do veljave. Res je, da pride pri nakupu brizgalne denarstvo v poštev, ne sme pa biti to vzrok, da se nabavi slabejša, za kraj neprimerna brizgalnica, ker je cena nižja; ker tako bi se slabo gospodarilo. Najboljše je komaj dobro. Kaj pomagajo brizge, če so cenene ali razmeram premajhne ali prav velike, drage pa je občina majhna in premalo moštva?

Tehnika današnjega časa je toliko napredovala, da se pripravijo z razmeroma malimi stroški v primeri s prejšnjim časom res dobre in rabne brizge. Torej le ne preveč štediti, zakaj blago se ravna po denarju. Tu ni skopost na pravem mestu, neprava izbira radi varčnosti in kmalu potrebne poprave jemljejo gasilcem veselje.

Priporočati je brizgo, da se brizga takoj plača, ker tvrdke dajo tu rade večji ali manjši popust. Žal, da to ni povsod mogoče, ker je vedno premalo denarnih sredstev. Vendar naj to ne ovira, da bi se moralo kupovati ravno slabejše blago, saj tvrdke dajo gasilnim društvom in občinam najkulantnejše plačilne pogoje.

Tam, kjer so v občini posojilnice, ali vsaj v bližini, je uporabiti te. Občina najme znesek v domači posojilnici, kjer so obresti vedno manjše, kakor pri tvorničarju in tudi ne nastanejo nikdar neprimernosti.

Večina občin pa je mnenja, da naj se stroški za gasilske priprave krijejo iz subvencij. To je povsem krivo domnevanje: ker subvencije so le pripomoč, ako občina nič ne stori, se dolg leta in leta ne poplača, ker največ se da za obresti. Vsaka občina je postavno zavezana pripraviti gasilno orodje, in oblasti dovoljujejo v to svrhu še prav rade naklade posebno na žganje. Na podporne člane se zanašati ali celo na prispevke delujočih članov, bila bi prava nezmisel.

Vozno ali snemalno brizgalno? To je pred kupom uvažujoča točka, ker obe brizgi imata svoje ugodnosti in neugodnosti in je popolnoma od razmer v občini odvisno, katero vrsto je izbrati.

Vozna brizga se priporoča tam, kjer se lahko povsod z vozom pride, tudi, kar je glavno, do vode. Za njo govori dejstvo, da lahko takoj deluje, kar je na požarišču velike važnosti, ker ni treba brizgalne snemati, se prihrani čas in

se izogne nezgodam. Tudi poškodbe stroja samega so bolj redke.

Snemalne brizgalne imajo prednost pred voznimi tam kjer so z večjim vozom teže dostopni kraji, kjer je dostop do vode težaven, posebno pa po zimi, ker se lahko spravijo na sani, dočim se ob velikem snegu z vozno brizgalno nikamor ne more. Tudi je dobro, če imajo brizge obojestransko črpalno stran, da je ni treba pri vodi, kjer še večkrat prostora ni, obračati, kar zopet vzame mnogo časa.

Tudi imamo brizge, ki delujejo na vozu in so obenem snemalne. Te brizge so posebno pripravne za hribovite kraje.

Dvokolesno ali čveterokolesno?

Dvokolesne brizge so pripravne za one občine, ki niso razsežne in kjer je malo gasilcev in kjer so površinske razmere take, da se s čveterokolnicami težko vozi. Dvokolne brizgalne so dandanes tako konstruirane, da zadostujejo vsem zahtevam, se lahko prevažajo, zahtevajo za strežbo malo moštva in so skoro povsod dostopne.

Čveterokolnice so pripravne za večja društva, kjer je njihov prevoz težji in zahtevajo več moštva, prednost je, da se z brizgo pelje tudi več orodja in moštva, tudi se ne pripeti toliko nezgod.

Pri nakupu naj se pri dvokolesnih brizgalnah pazi, da je poleg ojes za konjsko vprego tudi oje za ročno vprego, ker se večkrat primeri, da treba brizgo voziti samotež.

Eno- ali dvocurmo — dvomlazno?

Tudi to je važna točka. Kjer je malo moštva in ne ravno dobre vodne razmere, se je zadovoljiti z encurno malo brizgalno, niso samo ceneje, ampak zahtevajo tudi manj moštva in cevi. Za vse potrebe pa naj se koj pri nakupu misli na „razdelne vilice“, ki omogočajo, da z njimi curek blizu požarišča razdelimo.

Ako je dovolj moštva, so krajevne in vodne razmere ugodne in je več zelo ognjanevarnih objektov ima prednost dvocurna brizgalna. Ta brizga ni ravno veliko dražja in mimo prve, in ima prednost, da če je tudi pomanjkanje vode, se lahko z dvema curkoma z ožjimi ustniki z uspehom deluje, in se ogenj od dveh strani gasi.

Kar sem v začetku omenil, ponovim še, pred nakupom naj se vpraša izkušene strokovnjake za njihovo mnenje, pri sejah in zborovanjih okrajnih zvez naj se taka važna tehnična vprašanja do dobra razmotrivajo.

Ko pa dospe nova brizgalnica, naj se preskusi, ako odgovarja zahtevam oziroma pogojem, ki so se s tvrdko sklenili, zato mora biti navzoča pri predaji poleg tvorničarjevega zastopnika nepristranska komisija, sestojeca iz strokovnjakov v okraju.

Večji požari v zadnjem času.

12. septembra ob 10. uri zvečer je nastal požar v pristanišču v Antverpnu, vnelo se je lesno skladišče, ter se je ogenj vsled subote silno razširil na površje več hektarov. Vse gasilstvo v Antverpnu je bilo na požarišču, toda brezuspešno. Prišli so s posebnimi vlaki tudi gasilci iz Bruslja in Genta, ravno tako vojaštvo. Požar je pospeševal veter tako, da je tudi veliko poslopij in tudi tovarni kolodvor pogorel.

21. septembra je nastal požar v mestnem oddelku Bajezid v Carigradu. Ob 9. zvečer je bilo uničenih že 150 hiš in Bajezidova mošeja. Za gašenje je manjkalo vode. Ko je potegnil veter so se vnele druge hiše, tako da je več kot 400 hiš pogorelo, preden so ogenj lokalizirali.

V Osjeku je uničil požar 9. novembra mlin „Union“. Ko so prišli gasilci na požarišče, je bilo glavno poslopje že vse v plamenu. Štiri stotnije vojakov je prišlo na pomoč. Delavci so se vsi rešili, le en mlinar je zadobil po celem životu močne opekline. Škoda znaša nad dva milijona kron, ker je zgorelo tudi veliko moke. Dvoje sosednih poslopij, ki sta se že vneli, se je posrečilo rešiti. Mlin je bil še le pred kratkim prenovljen.

24. novembra je pogorela velika tovarna v Obrovu pri Brnu. Od velikih poslopij se je rešilo liaišckč eunpil

stanovanje. Zgorela je štirinadstropna predilnica in dvonadstropna suknarna, kakor tudi strojnica. Škode je nad štiri milijone kron. V tovarni je delalo okolo 1000 delavcev.

V Visokem blizu Sarajeva je požar uničil 400 hiš, mošejo in turško učilnico. Neka Turkinja je zgorela, več ljudi je zadobilo močne opekline. Gasilcem se je posrečilo ogenj omejiti, vendar znaša škoda en milijon kron.

12. decembra je začelo goretí na Coneg Island tako zvanem pristanu v Novem Jorku; ogenj se je silno naglo širil in vpepelil večino poslopij. Veliko število gasilcev je gasilo, vendar ne s posebnim uspehom, ker je pihal močan veter. Ker je bil ogenj po suhem skoro nepristopen, so morali gasiti raz čolne. Ljudje, ki so se z parnikom peljali proti Novem Jorku, so mislili da gori mesto. Škoda se ceni na približno 24 milijonov kron.

V Berlinu je nastal 26. decembra v kinematografu majhen, neznaten ogenj, ki bi ostal neopažen, če ne bi bil zavpil strojnik, ki je bil pri aparatu, vsled opekline na roki. Vsled vpitja je nastala panika med poslušalci, vse je drlo proti izhodom, več otrok je bilo vrženih na tla: dva sta bila zmečkana, osem pa težko ranjenih. Povišala se je nesreča še s tem, da so ljudje od zunaj vdrli v gledališče in s tem zaprli pot.

V blaznici Makarota pri Rimu je nastal 27. decembra vihar, ki je preobrnil več električnih drogov, da je žica popadala na vrh. Dva bolnika sta hotela žico pobrati, a bila sta vsled močnega električnega toka takoj mrtva. Drugi trije so prihiteli k njim, pa so bili tudi takoj žrtve električne iskre. Ravnatelj, misleč, da je to kak tepež, je prihitel ali tudi njega je zadela smrt. Nesreča se je dovršila v malo minutah.

Vsled električnega toka je nastal 4. januarja v palači grofa Batjanija v Budapešti v Salonu požar, ki je uničil mnogo pohištva, redkih dragocenosti in zbirke.

V Novem Jorku je 9 januarja pogorelo poslopje zavarovalne družbe „Ekvitable“. Poslopje, eno najvišjih v mestu, je stalo v sredini mesta. V poslopiju so bile razne pisarne in v obokanih prostorih je bilo spravljeno za več milijonov dolarjev vrednostnih papirjev in dokumentov. Več oseb, ki so poskakale iz gorečega poslopja na cesto, se je pobilo. Poslopje je izgledalo dve uri po nastalem požaru, ki je nastal v restavraciji, kot goreči plavž. Gasilci so se morali omejiti na varstvo sosednih poslopij. V gorečem poslopiju se je nahajalo do 2000 oseb. Gašenje dvanajstnadstropnega poslopja je bilo silno otežkočeno, posebno pa še zaradi hudega mraza. Škoda, ki jo imajo razne družbe, znaša nad 20 milijonov dolarjev.

11. januarja je nastal nevaren ogenj v palači nadvojvode Friderika na Dunaju. Palača je stara, dasi večkrat prenovljena, vendar je po starih načrtih izvedena in ima tri nadstropja. V drugem nadstropju so ob pol sedmih zjutraj zapazili ogenj, ki je pa divjal že celo noč neopažen. Gorelo je stropno tramovje, ki povzroča gasilcem tudi pri novih stavbah težkoče, ker se morajo podpreti in odkriti tla. V palači so pripravljali za svatbo in prav v salonu nadvojvodinje neveste je nastal ogenj. Gasilci so bili poklicani in tudi takoj na mestu, in udrli so v z dimom napolnjene prostore, ko so odprli okna, se je videlo, da je vse v plamenu. Ob 8. se je vdril strop jedilne sobe. Gasilci so podpirali in skušali priti ognju v okom, morali so poškodovati dragocene tapete in štukature, da so ogenj odkrili, kar se jim je do devete ure posrečilo in ogenj je bil ob 10. uri popolnoma pogašen, ki bi pa bil sicer uničil celo palačo.

11. januarja dopoldne ob 10. je izbruhnil požar v hlevih tovarnika Moserja na Dunaju blizu arzenala, ki je bil toliko bolj nevaren ker mejijo na hleve skladišča aspanške železnice. Ogenj so gasilci s domočejo vojaštva omejili na goreči predmet. Škoda je precejšnja.

V Kašlu na Češkem je nastal 21. januarja ogenj. Vsled odseva je prihitelo gasilstvo iz sosednih vasi, ko je pa hotelo gasiti, niso brizge funkcionirale, ker so vsled prevelikega mraza zamrznile.

V Petrogradu je nastal 21. jan. ogenj v šele 19. jan. otvorjenem gledališču „Cesar Nikolaj“, in to vsled električnega toka. Poškodovan je oder, dekoracije in garderoba.

Novice.

Fran Papler. Dne 15. decembra 1911 je umrl mnogozaslužni nadučitelj in gasilec v Borovnici, Fran Papler v 70. letu svoje starosti. Papler je bil rojen 1. 1842. v Ovsišah na Gorenjskem in je nastopil učiteljsko službo leta 1862.; služboval je v Cerknici, Ratečah, Horjulu in naposled v Borovnici, kjer je bil vsega skupaj 36 let. Leta 1885. je bil pri ustanoviteljih prost. gasilnega društva v Borovnici, kateremu je tudi veliko let uspešno načeloval in bil naposled njega častni član. Leta 1894. je bil izvoljen v odbor gasilske zveze, kojega član je bil do leta 1904. Leta 1903. se je udeležil kot delegat I. slovanskega gasilskega shoda v Pragi. Zadnja leta ga je mučila huda bolezen, posebno zadnje čase je bil res usmiljenja vreden, in smrt ga je rešila zemeljskih težav. Papler je bil prijeten družabnik, navse gostoljuben, marljiv in priden učitelj, izboren pevec in organist. Tudi pesnil je rad in svoje pesmice uglasbil.

Pogreb njegov v Borovnici je bil navdse sijajen, zakaj ljudstvo je ljubilo svojega dobrega učitelja navdse. Blag mu spomin!

Gasilno društvo v Št. Vidu nad Ljubljano je imelo dne 5. januarja 1912 svoj 24. letni občni zbor. Društvo ima 24 delavnih članov, priredilo je več vaj in običajno predpustno veselico z igro in petjem, udeležilo se je več gasilskih slavnosti in veselic ter Florjanove maše v Ljubljani. Gasilni odbor je skrbno v večkratnih sejah vse za gasilstvo potrebno urejeval. Računski zaključek nam je izkazal 250 K prebitka, ki smo ga porabili za poplačilo orodja. Na dobro obiskanem zboru se je načelnik vsem, ki so v prosepah gasilnega društva delovali, lepo zahvalil in prosil za nadaljno pomoč, lepo vstrajnost in edinost.

Predpustna veselica dne 2. februarja 1912 se nam je prav dobro obnesla. Poučna burka s petjem je napravila veliko smeha, igralci so svoje vloge dobro izvršili, domači pevski zbor pod vodstvom g. Hafnerja nas je z lepim petjem kratkočasil, tudi Jerala „frajtar“ nam je svoje dogodke dobro povedal, s prijetnim večerom smo bili sploh zadovoljni. Veselica nam je donesla 258 K v korist poplačila gasilnega orodja. Za lepi denarni uspeh se vsem prirejevalcem veselice in gospodičnam učiteljicam zahvaljujemo z nado, da nam zopet pridejo na pomoč.

Okrajna gasilska zveza Šent Vid - Pod Šmarno goro št. 2 je ustanovljena. Načelnik okrajne gasilske zveze je pri vseh društvenih občnih zborih prisostvoval, tukaj je uvidel in se prepričal o potrebi izvrševanja lepega namena in kako podpirati, gojiti, širiti ter enotno urediti gasilstvo v okraju. Pokazala se je velika potreba ustanovitev okrajnih gasilskih zvez. Koliko lepe prilike ima ta odbor gasilnim društvom pomagati; razgovori v sejah pričajo in dajejo veliko upanja v prosepah gasilstva. Za enotno uredovanje smo priredili tiskovine za zapiske občnih zborov, računske zaključke, denarni promet, račun izgube in dobička ter za bilance. Tiskovina je prirejena z vsem v navadi in potrebnim besedilom, tako da bo treba na tiskovini kaj malega z besedami, drugo le s številkami izpolniti, bati se ne bode, da bi kdo kake važne dogodke v društvu pozabil ali prezrl. Enotno zapisovanje zapisnikov in računov, bode veliko olajšalo revizije, ker bode takoj jasen pregled delovanja in napredka v društvu.

Velik požar preprečen. V Št. Vidu nad Ljubljano je v noči 9. februarja 1912 ob 11. uri nastal velik ogenj v parni sušilnici tovarne mizarske zadrage. Ogenj je švigal že v podstrežje in žugal, da upepeli vso tovarno z zalogo pohištva. Gasilni društvi iz Št. Vida in Vižmarij sta bili takoj na mestu. Po spretnem in napornem delu, se je posrečilo ogenj omejiti in v treh urah pogasiti. Velika nevarnost je bila za sosedne hiše, posebno pa za strojno delavnico, v katero je že plamen švigal. V delavnicah je bilo polno napol obdelanega lesa za okna in vrata; poleg delavnice pa velika zaloga nad 160.000 K vrednega pohištva. Gotovo je, da sta gasilni društvi nad 300.000 K škode preprečili le pri mizarski zadrugi. Gospodje orožniki so prav pridno vzdrževali red.

Kako je ogenj nastal ni mogoče dognati. Da se je ogenj tako hitro naskočil, je sreča, ker je bilo gasilno orodje s cevmi v sosednji hiši shranjeno, to je pomagalo, da se je hipoma pričelo gasiti, med tem sta pa gasilni društvi iz Št. Vida in Vižmarij prihiteli z večjim gasilnim orodjem na pomoč, pričelo se je v vsem obsegu gasiti in rešavati s popolnim uspehom. — Razdelitev manjšega gasilnega orodja, hranjenega na več krajih, je jako priporočati; tu pri nas imamo že od početka ustanovitve gasilnih društev gasilno orodje hranjeno na več krajih in večkrat se nam je to prav dobro obneslo, ker se je takoj v početku oguja z malim orodjem veliko doseglo ter že večkrat velik požar preprečilo.

A. Belc.

Iz Črnomlja Ker že dolgo ni bilo nič slišati o našem gasilnem društvu, blagovolite tudi iz naše Belokrajine, v „Gasilca“ nekaj vrstic sprejeti.

Vsled globoko tekoče in oddaljene vode, kakor tudi malo ljudstva za trombati brizgalne in vodonoše, v nam je izkušnja pokazala, da nismo kos naši nalogi za uspešno gasitev požara, posebno ker so nekatera poslopja in pristave v daljavi do enega kilometra.

Da pa ta nedostatek odpravimo, je sklenil že pred dvema leti občni zbor, da si nabavimo parno brizgalno. Za to izvoljeni odsek se je trudil, povpraševal pri raznih tvrdkah glede primerne stroja, kakor tudi cene, imel obilo sestankov, posvetovanj in kalkulacij, prišel do zaključka, da nam s primernim strojem postreže tvrdka „Union“ na Dunaju glede cene in kvalitete, ki pa tudi za naš okoliš popolnoma odgovarja. V mesecu septembru 1911 smo naročili pri tvrdki „Union“ parno brizgalnico, ki jo je tvrdka novo naredila in 6. novembra smo jo že imeli v Črnomlju.

Parna brizgalna je opremljena z najnovejšimi modernimi pripravami, se imenuje „Preciosa“, je dvomlazna, črpa in pritiska vodo levo in desno, kuri se lahko z drvni ali premogom, črpa vodo osem metrov globoko, brizga pa po ceveh do enega kilometra daleč, kakor tudi do 70 metrov vertikalne višine. Pri glavni vaji in predaji smo dosegli potrebno vajo v 12. minutah, brizgali na dve cevi v daljavi 160 metrov in je curk brizgal čez enonadstropni grad. Pri dve in pol urnem delu smo porabili 75 kilogramov premoga. Cel stroj, kakor tudi voz s kolesjem tehta 1320 kg in daje na minuto 600–650 litrov vode. Posebno pripravno je pa to, da voditelj in kurjač stroja ne rabita biti izprašana, ker je kotel koncesije prost in ga vsaka bolj pripravna oseba lahko nadzoruje in z njim ravna.

Obenem z brizgalno smo naročili 160 metrov novih konopnih cevi, z novimi patent navijaki in smo opremili tudi naše stare cevi z gori omenjenimi navijaki, kar bi posebno priporočali vsem cenjenim gasilnim društvom, da se omogoči hitra in ročna zveza cevi.

Oziraje se na dopis v „Gasilcu“, da ni dobro zmeraj prirepati veselice v prid društva, ker končajo v mnogih krajih z deficitom, mora ob takih prilikah društvo res previdno delati in sestaviti primeren dobičkanosen program.

Naše društvo je priredilo dne 6. januarja 1912 društveno veselico z majhno vstopnino, in s sledečim programom: 1. srečolov, prodaja šaljivih papirnatih čepic, prodaja kotiljonov in serpentin in financieslni uspeh je bil jako povoljen, zakaj veselica je dala 250 kron čistega dobička.

V mesecu juniju ali juliju priredimo veliko slavnost na prostem z naslednjim programom:

1. 30-letni jubilej obstanka našega društva;
2. blagoslovljenje parne brizgalne;
3. dekoracija sedmih članov s 25-letno jub. svetinjo;
4. otvoritev novega mostu;
5. slavnost prve zarezne lopate h zgradbi naše belokranjske železnice itd.

Seve, natančen program, kakor tudi čas se objavi pravočasno.

Ivan Korže, t. č. strojevodja.

Perovo pri Kamniku. Delovanje našega gasilnega društva v pretečenem letu je bilo kaj živahno. Komaj leta 1911 ustanovljeno, izkazalo se je prav koristno. Dne 7. maja je bil blagoslov brizgalnice. 7. junija je bil ogenj v Šmarci,

kjer je pogorela streha pri hiši in hlev. Hiša in sosedna poslopja, ki so s slamo krita, so se rešila. 5. oktobra je bil ogenj v Podgorju, gorela je dvonadstropna hiša, ki se je razen male poškodbe na strehi rešila, pogoreli so pa hlev in pod, ki so bili polni sena in slame. Ogenj se ni razširil. Dne 20. novembra je gorel dvojni kozolec (triba) v sredini s slamo kritih hiš, pogorel je, ali sosedna poslopja so se obvarovala, društvo je bilo v 20 minutah z orodjem in 15 možmi na mestu požara. Društvo je imelo mesečne redne vaje skupno s kamniškimi gasilnimi društvom. Vse si je društvo samo nabavilo, ima brizgalno, 480 metrov cevi in druge potrebne priprave ter tudi ročno lekarno. Podpore pa društvo še ni odnikoder dobilo.

Vatrogasni koledar sa šematizmom vatrogasnih društava i časništva u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji, Dalmaciji, te Bosni i Hercegovini, za godinu 1912. Tečaj četvrti. Izdali i uredili Mirko Kolarić i Bogumil Toni.

Koledar obseza razun oznanil 110 strani. Na čelu ima podobo predsednika Hrv. slavonske gasilske zveze Aleks. Mrucija; poučne sestavke; o uporabi gasilskega orodja; o društvenih tiskovinah; o uporabi mehaničnih lestev; iz vatrogasne beležnice. Statistiko gasilnih zvez in obširen šematizem Hrvaško-slavonske gasilne zveze, ki pa ni popoln; ker še društva, ki so pri zvezi, niso vsa poslala podatkov, a veliko gasilnih društev sploh ni pri zvezi — kar je pač žalostno in bi ne smelo biti.

Fromme-s Österreichischer Feuerwehr-Kalender für das Jahr 1912. 39. Jahrgang, je izšel v navadni obliki. Poleg poučnih člankov ima statistiko nemških gasilnih zvez, a omenja na kratko tudi slovanske gasilske zveze in slovanske gasilske časopise. Lična knjižica stane 2 K.

Tvrdka V. I. Stratilek v Visokem Myte naznanja, da g. I. S. Benedikt v Ljubljani ni več nje zastopnik. Gasilna društva naj se obračajo naravnost nanjo, ki bo skušala po možnosti postreči svoje naročnike. Sprejme tudi spretnega zastopnika za južne kraje.

Pravila. Ker je več društev izrazilo željo, da bi rada imela priročno izdajo društvenih pravil, smo tako izdajo tudi priredili. Pravila, ki so splošno uvedena, imajo obliko male brošurice, in jih rabijo lahko odborniki pa tudi drugi člani društva kot priročno knjižico. Cena pravilom je 10 h izvod in se dobe pri zveznem poslovodji Franc Ks. Troštu na Igu pri Ljubljani. Denar je naprej vpslati za toliko izvodov, kolikor jih društvo želi.

Gasilnim društvom smo razposlal v januariju navadne letne tiskovine v izpolnitev. Društva naj store svojo dolžnost in tudi vpošljejo prispevek za leto 1912, ker od letošnje letnine se bo poslalo polovico vsaki okrajni zvezi, ki so začele svoje delovanje. Na pomoč!

Sbornik. Hasičsky kapesní kalendař na r. 1912. Vydala zemská ustřední hasičska jednota kralovstvi Českeho. Redakci Jos. Machačka Ročník XI. Cena 1 K 20 h.

Tako je naslov gasilskemu koledarju češke gasilske zveze, ki obsega 224 strani. Lična knjižica ima raznovrstno vsebino, predvsem životopis s podobo pok. luc. Jindřich Michalek a, razne poučne članke in sestavke; statistiko gasilstva sploh, osobito pa gasilnih zvez, ki so združene v slovanski gasilski zvezi.

Borovnica. Dne 28. januarja 1912 je izbruhnil požar ob 12. uri ponoči v tovarni stolov g. Šviglja na Bregu pri Borovnici. Ogenj je zapazil sosed in takoj sklical domače ljudi. Gospodar Švigelj je takoj zapregel konje, da hite v Borovnico po brizgalno. Tukaj je bilo pa že gasilstvo zbrano, ker je čulo pisk lokomobile, katero je strojevodja odprl. Ob pol ene ure začelo se je že z gašenjem. Na pomoč so prihitela gasilna društva Podpeč, Verd in Vrhnika. Delovalo se je na obrambo hiše in drugih poslopij. Ker strojnice, ki je bila vsa v plamenu, ni bilo možno rešiti in uspeh je bil, da je zgorelo samo to, kar se je vnelo. Po odhodu drugih gasilcev ostali so Borovniški še celi dan na pogorišču in

delali z vnemo, dasiravno trudni in premočeni. Društvo ima več škode na obleki in ceveh. G. Švigelj ima ogromno škodo, ker je v skladišču zgorelo veliko izgotovljenega blaga in zavarovalnina škode ne pokrije.

Gasilska „Naša pesem“

vglasbil za moški zbor Stanko Premrl je izšla in se dobi pri tajniku izvod po 15 h. Denar je poslati v znamkah.

Gasilski koledar za leto 1912 je razprodan.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Prešernove ulice

tvorniška zaloga posamentirnega blaga in raznih potrebščin za gasilna društva.

Naramnice za gasilce docela po postavnem predpisu.

Gasilske čepice z medenim ali tudi z zlato-vezenim znakom.

Signalne vrvice, rokavne žnorige, rokavice, kravate itd.

Dobre konopne cevi, pasovi za moštvo itd.

Preskrbe se tudi vse druge potrebščine za gasilce po najnižjih cenah.

Za gasilna društva olajšalni plačilni pogoji; pri skupnem naročilu enakih vrst primeren popust.

Ustanovljena leta 1869.

Mnogoštevilnokrat odlikovana tovarna gasilnega orodja tvrdke

Konrad Rosenbauer

v Lincu ob Donavi.

Zastopnik

Fran Samsa v Zagrebu

Gunduličeva ulica št. 21.

Telefon šte. 1586.

Priporoča se vsem cenjenim gasilnim društvom, občinam in tovarnam za cenjena naročila vseh potrebščin

gasilnih predmetov.

Bencinmotornih brizgalnic najnoveji sestav, koji vse ostale prekaša, parnih brizgalnic, voznihi brizgalnic, patentirano snemalko „Triumf“.

Velika zaloga predmetov za osobne opreme, sanitetno orodje, izvrstne cevi, čelade, pasove, elegantne sekirice, čepice itd.

Najpovolnejji plačilni pogoji.

„Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

==== **Frančiškanska ulica šte. 8** ====

priporoča slavnim županstvom ter vsem e. kr. in drugim javnim uradom svojo

popolno zalogo uradnih tiskovin,

slavnim hranilnicam in posojilnicam se priporoča tudi v izvrševanje hranilnih knjižic; slavnim narodnim in drugim društvom v izvrševanje vabil, pravil, plakatov, diplom, ki jih izvršuje v navadnem ali v večbarvnem tisku najokusneje.

Postrežba točna in solidna.

Cene zmerne.

Češki zastoj in
moštine prosti.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko

„UNION“

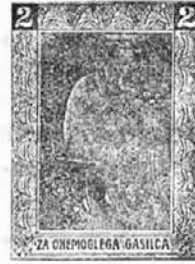
ker te ure so najbolj topežne in natančne, dobe se pri

FR. ČUDNU
urarju in trgovcu. Ljubljana.

Delnikar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“
v B. e. u. in Genevi.

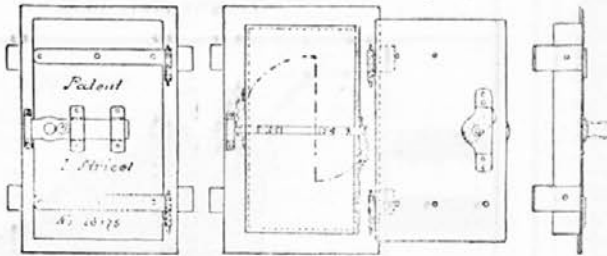
Uhani, prstani, briljanti.

Za jubilejno ustanovo.

Zalepne znamke, ki naj bi jih gasilec
prilepljali na svoja pisma, ter s tem
doprinašali majhen dar za jubilejsko
ustanovo. Te znamke se dobe pri zvez-
nem odboru v polah po 50 komadov.
Pojasnila daje in znamke razpošilja
zvezni tajnik. Tovariši, rabite pridno te
znamke pri vsaki priliki, posebno pri gasilskih prire-
ditvah, za šaljivo pošto itd.

Važno za inženirje, stavbne podjetnike, hišne posestnike in hišne upravitelje.

Proti sajam in prahu popolnoma varno zapri
dimnik, kjer je tudi vsaka nevarnost po
ognju izključena, omogočujejo samo patentna

dimniška dvojната vrata
s trojnatim proti ognju varnim
zatvorom.

(C. kr. avst. pat. št. 26.175 od 1. junija 1906.)

Konstrukcijo teh dimniških vrat, ki se lahko dajo vstaviti v novih ali pa že v sta-
rih poslopih, so strokovnjaki že večkrat preizkusili in splošno pripoznali tem dim-
niškim vratom prednost pred vsemi drugimi.

Mestni magistra ljubljanski priporoča ta vrata z razpisom 21. avgusta 1907; deželni glavar kranjski pa z
okrožnico z dne 11. maja 1908 vsem županstvom na Kranjskem. — Pojasnila daje

L. Stricel, dimnikarski mojster.

Dobivajo se pri Lud. Striclu kakor tudi pri tvrdki Avg. Žabkar.

Ponarejanje patentnih vrat se kaznuje po patent. zakonu.

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

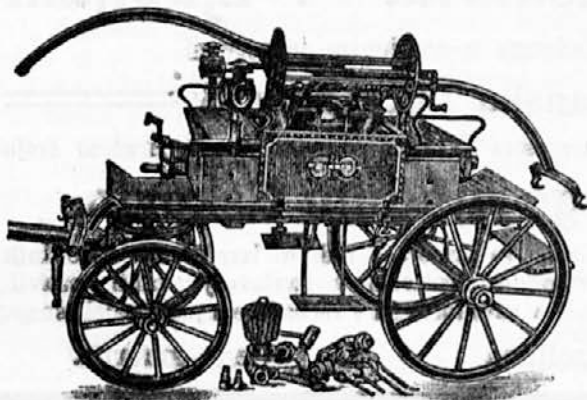
Prva češka tvornica brizgalnic, sesalk in gasilskih priprav. Kovinska livarna.

Priporočena od češke gasilske zveze in prostovoljnih gasilnih društev.

V. J. STRATILEK, VYSOKI MYTO ČEŠKO.

Priporoča svoje parne, električne in bencinove brizgalnice najnovejšega in najpopolnejšega
sestava. Štirikolne in dvokolne brizgalne na zmeteh in brez teh najlepše in dovršeno zložene.

Novost. Brizgalnice s 40% pomanjšano silo na obeh
straneh sesajoče in brizgajoče. Ročne nosilne
berglaste brizgalne.

I. vrste konopne cevi, spiralni
močni sesalci, normalni vijaki.

:: Vsakovrstne lestve. ::

Gasilske oprave po predpisih.

Jamstvo 5 let. Nizke cene. Ugodni plačilni pogoji.

Čeniki zastoj.

Odlikovana na 20 razstavah z zlatimi in srebrnimi
kolajnami.

Pri naročitih čez 20 K pošlje se blago franko in dovoljuje se popust.

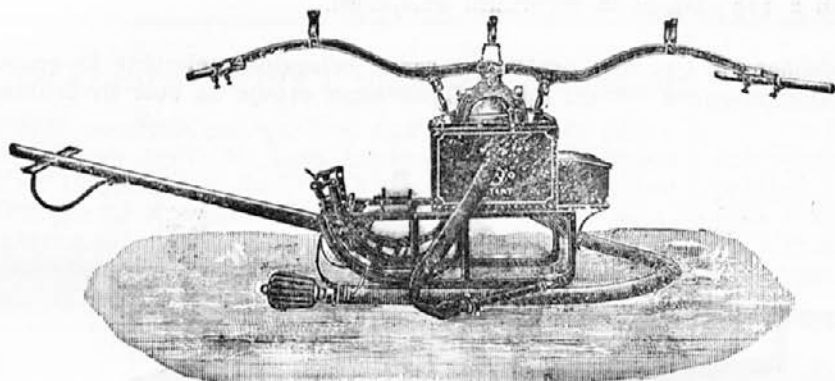
Strojnotvorniška družba „UNION“ na Dunaju.

(D. z o. z.)

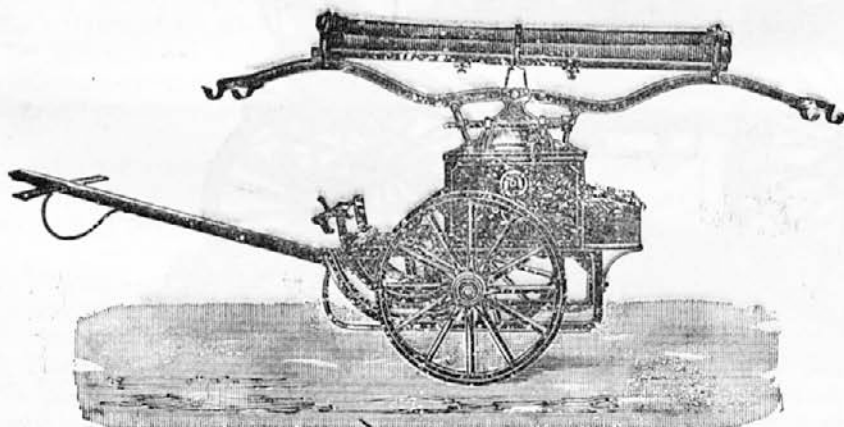
Pisarna in skladišče: Dunaj VIII/2, Hernalsergürtel.

Tvornice: Toplice in Sorgental na Češkem.

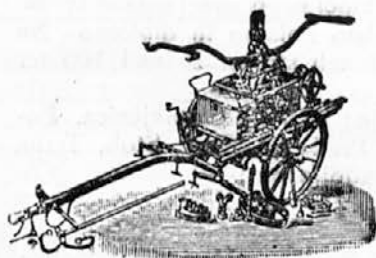
Novoustrojena patentovana sančna snemalna brizgalna s prosto se pregibajočo osjo in snemalnim kolesjem, najpripravnejša za hribovite kraje. En sam gasilec z lahkoto brizga sname in zopet uredi.

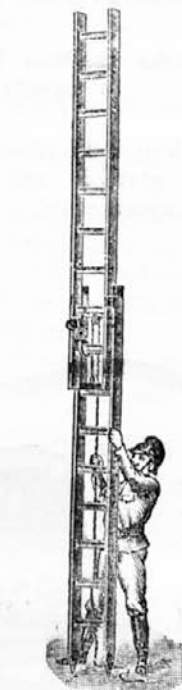
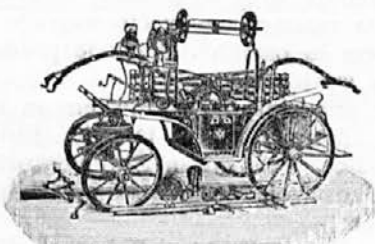
Kot sančna brizga.

Kot dvokolna vozna brizga.

Brizgalnice in vodonoši, dvokolesne in štirikolesne ali nosilne.

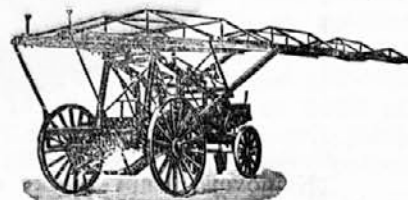

Raztegnjena.

Sklopljena.

Nosilne premikalne lestve.

Dvokolesne in štirikolesne premikalne lestve.

Strešne in kljukaste lestve.

Vsakovrstne osebne oprave.

Cevi, konopne in lanene, sirove ali gumirane. Normalna spojila vijakov avstrijske gasilske zveze.

Popolna garancija! Nizke cene! Najuspešnejše delovanje! Lahki plačilni pogoji!

Ustanovljeno leta 1820.

Ustanovljeno leta 1820.

Priporočena tvrdka po češki zvezi gasilnih društev.

C. kr. priv. tvornica brizgalnic, hidroforov, sesalk, lestev, cevi in oprave za gasilce

Praga - Smihov

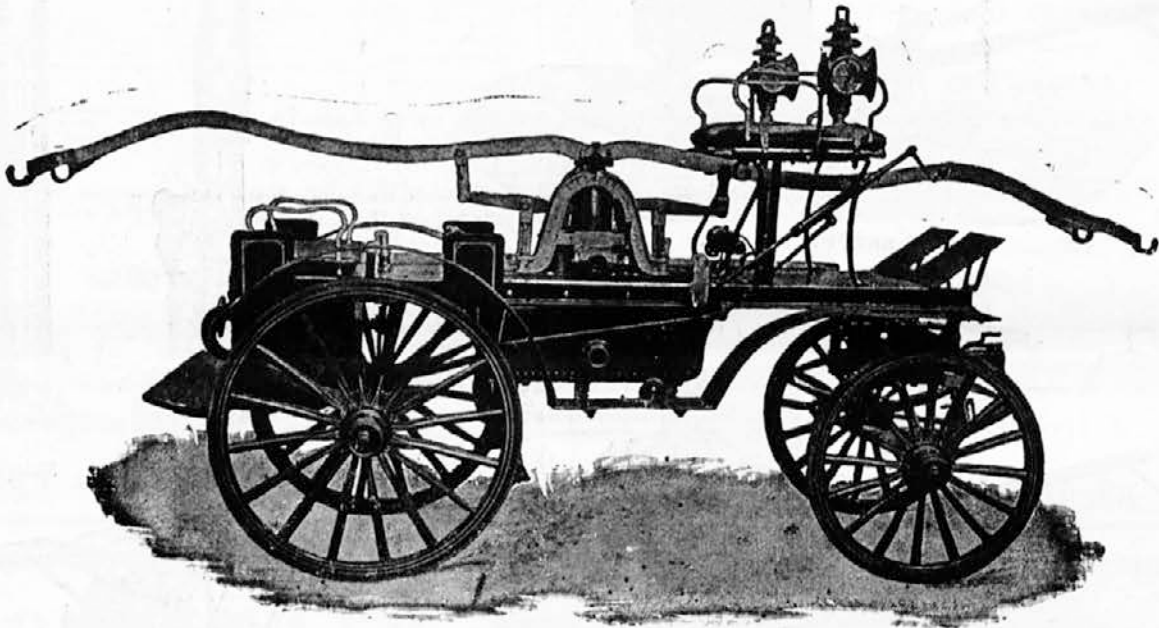
R. A. Smekal

Čeh blizu Olomuca

Podružnica v Zagrebu, Frankopanska ulica 9

Prva češko - moravska tkalnica lanenih in konopnih cevi, mehanična delavnica in livarna, odlikovana na raznih izložbah s 129 zlatimi in srebrnimi kolajnami.

Priporoča vsem c. kr. oblastem, občinam in gasilnim društvom, razne brizgalne, tehnične in gospodarske stroje vsake vrste in velikine, cevine in razne lestve, itd. — Telovadno orodje za šole in društva, motore, acetilinske aparate itd.

Najnovejši izum tvrdke R. A. Smekala so brizgalnice, ki zajemajo in mečejo vodo z desne in leve strani ter imajo ravnotež tako sestavljen, da potrebuje stroj 40% manj delavske moči nego stroji ostalih tvrdk. Ta izum je bil leta 1903. odlikovan v Pragi na razstavi z največjo nagrado: zlato kolajno in diplomo. Na Kranjskem, Primorskem, Štajerskem in Hrvaškem in ostalih deželah je prodanih teh strojev že nad 100 ter imajo od različnih gasilnih društev zelo laskava izpričevala.

Podružnica v Zagrebu je prodala takih brizgalnic na Kranjskem za kraje: Krško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Šenčur, Koroška Bela, Zgornja Šiška, Dravljje, Idrija, Predoslje, Sora, Stob, Trzin, Žabnica, Rovte, Velika Loka, Kamna gorica, Stožice, Valtavas in Št. Peter pri Rudolfovem;

na Štajerskem: Ojstrškavas, Gomilsko, Okoslavci, Možganjci in Prekopa;

na Primorskem: Kobarid, Idrsko in Bovec;

na Hrvaškem: Ravnagora, Delnice, Lipik, Dolnja Stubica, Požega, Kešinci, Samobor, Vrginmost, Lokve, Gradec, Ludina, Vrbovec, Koprivnica, Pakrac, Popovača, Stara Pažova, Dugoselo, Hlebenje in Sv. Ana.

Razen teh strojev izdelujemo zelo praktične male brizgalnice »univerzalke« na dveh ali na štirih kolesih, ki so za prvo pripomoč prav praktične, bodisi za gasilna društva ali pa za občine, ki imajo malo denarnih sredstev.

Đalje izdelujemo vse ostalo gasilno orodje in potrebšćine kakor čelade, pasove, sekirice, ročne in mehanične lestve najnovejše vrste. Delavske in paradne obleke, čepice in gasilna znamenja po najnižjih cenah.

Obćinam in gasilnim društvom olajšalni plaćilni pogoji na obroke.

Za vse stroje se jamći pet let.